

Додаток 5

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра фундаментальної і прикладної геології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курсова робота за фахом

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітні програми

перший (бакалаврський)
10. Природничі науки
103. Науки про Землю

спеціалізація
вид дисципліни
факультет

Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин,
Геологія нафти і газу

обов'язкова
геології, географії, рекреації і туризму

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченю радою факультету геології, географії, рекреації і туризму
«30» серпня 2022 року, протокол № 9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Горяйнов С. В., к. геол.-мінерал. н., доцент кафедри геології
Литвиненко Ю. О., старший викладач кафедри мінералогії,
петрографії та корисних копалин

Програму схвалено на засіданні кафедри геології
Протокол від «10» червня 2022 року № 6

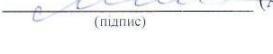
Завідувач кафедри геології

(Сергій ГОРЯЙНОВ)
(прізвище та ініціали)

Підпись (підпис)

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм:

Гарант ОПП «Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин»

(Андрій МАТВЄЄВ)
(прізвище та ініціали)

Підпись (підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії,
рекреації і туризму
Протокол від «29» серпня 2022 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

Олександр ЖЕМЕРОВ
(прізвище та ініціали)

Підпись (підпис)

ВСТУП

Програма курсової роботи складена відповідно до освітньо-професійних програм «Геологія нафти і газу», «Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин» підготовки бакалаврів спеціальності 103. Науки про Землю.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою курсової роботи є закріплення та узагальнення знань, отриманих при вивченні загальних геологічних дисциплін та проходженні навчальних та виробничої практик.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завданнями курсової роботи є:

- застосування теоретичних знань з курсів «Геологія родовищ корисних копалин», «Економічна геологія», «Пошук та розвідка корисних копалин» для розв'язання практичних завдань з підрахунком запасів родовищ корисних копалин на прикладі конкретного родовища;
- закріплення навичок пошуку геологічної інформації, у тому числі за допомогою комп'ютерних систем;
- закріплення навичок укладання та опрацювання графічних матеріалів (карт, схем, графіків, таблиць, інш.) за допомогою програмних комплексів, у тому числі професійно спеціалізованих;
- формування вміння написання та оформлення звітів про геологічне вивчення родовищ корисних копалин з підрахунком запасів та геолого-економічною оцінкою їх промислового значення (надалі – геолого-економічна оцінка родовищ корисних копалин)

1.3. Кількість кредитів –5

1.4. Загальна кількість годин - 150

1.5Характеристика переддипломної практики

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
150 год.	150 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Загальні компетенції:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку геологічної науки, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК5. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово.
ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК9. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.
ЗК10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.
ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Фахові компетенції:

- ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.
ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання геологічних об'єктів, процесів та явищ.
ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові геологічні об'єкти у земній корі, їх властивості та притаманні їм процеси.
ФК18. Уміння вести дискусію за геологічною проблематикою.

Програмні результати навчання:

- ПР 1. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю - за заданою темою в області геології, у тому числі нафтогазової геології.
ПР4. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної чесності, професійного кодексу поведінки.
ПР 8. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи геологічних наук в практичній професійній діяльності.
ПР10. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження геологічних об'єктів.
ПР11. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. Проводити самостійні дослідження геологічних об'єктів і процесів у земній корі в польових і лабораторних умовах.
ПР 13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення, готувати звіти.
ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення, готувати звіти.
ПР27. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію за заданою темою в області геології, у тому числі нафтогазової геології.

2. Структура та зміст курсової роботи

Тема: «Оцінка запасів металічної (або неметалічної) корисної копалини родовища» Тема конкретизується шляхом вибору конкретного родовища та виду корисної копалини.

Курсова робота складається з текстової частини та графічних додатків.

Текстова частина курсової роботи з оцінкою запасів родовищ корисних копалин повинні містити такі розділи:

- Вступ
1. Геологічна будова району робіт.
2. Геологічна будова родовища.
3. Речовинний склад і технологічні властивості корисних копалин.
4 Методика геологорозвідувальних робіт. Оцінка достовірності параметрів підрахунку запасів.
5. Гідрогеологічна характеристика району.
6. Гірничо-геологічні умови розробки родовища.
7. Оцінка впливу розробки родовища на стан навколишнього природного середовища. Еколого-геологічні умови розробки родовища.
8. Підрахунок запасів.

ВИСНОВКИ

Список використаних джерел.

Графічні додатки включають:

Добавлено примічання ([h1]):

- оглядову карту району родовища з нанесенням родовища;
 - геологічну карту району масштабу 1: 50 000 з нанесенням родовища;
 - план підрахунку запасів з таблицею підрахунку запасів, розміщену на плані врізкою;
 - геологічний розріз родовища з контуром проектного кар'єру.

Вихідні дані

Студент отримує наступні вихідні матеріали:

- оглядову карту родовища;
- описи свердловин;
- каталог координат та висот геолого-розвідувальних виробок на ділянці;
- журнал результатів аналізів корисної копалини.

3. Оформлення курсової роботи

Оформлення матеріалів підрахунку запасів корисних копалин здійснюється відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки.

Структура та правила оформлення. Обов'язковими умовами є:

На титульному листі позначаються: назви вищого навчального закладу, факультету та назва кафедри, за якою виконана курсова робота, тема курсової роботи із зазначенням повної назви родовища (ділянки), району (області), найменування корисної копалини (напряму її використання), прізвище та ініціали студента, посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали керівника курсової роботи, підписи студента та керівника. Після захисту курсової роботи керівник виставляє на титульному листі оцінку за національною та 100-бальною шкалами, члени комісії ставлять свої підписи. Зразок оформлення титульного листа наведений у додатку 1.

Текстова частина і таблиці підрахунку запасів підписуються студентом (автором підрахунку).

Перелік опублікованих, фондових та інших джерел дається за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила.

Графічні матеріали повинні бути чіткими, складеними в єдиних позначках, містити умовні позначення, штамп та підпис виконавця. Зразок оформлення штампу наведений у додатку 2. Графічні додатки виконуються в електронному вигляді за допомогою графічних програм (ArcView, Adobe Illustrator, CorelDraw, інших, якими володіє студент)

4. Порядок захисту курсової роботи та критерії оцінювання.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі двох-трьох науково-педагогічних працівників кафедри, в тому числі керівника курсової роботи. Склад комісії та конкретні терміни захисту курсових робіт затверджуються розпорядженням декана факультету.

Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не виконав курсову роботу у зазначеній термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість.

При отриманні незадовільної оцінки з курсової роботи, передбаченої навчальним планом, здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або переопрацьовує попередню роботу.

Оцінювання курсової роботи проводиться за стобальною та чотирирівневою шкалами

Критерії оцінювання курсової роботи

Правильність розрахунків	Текстова частина (повнота, правильність, стиль)	Оформлення текстової частини	Графічні додатки (правильність та якість оформлення)	Захист (володіння матеріалом, відповіді на питання)	Сума
20	20	10	30	20	100

5. Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

6. Рекомендовані джерела інформації

1. Сайт ДП «Геоінформ»
2. ДСТУ Б В.2.7-109-2001 Породи карбонатні для виробництва вапна. Технічні умови.
3. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення
4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила